

Van de voorzitter

Voorzichtig aan worden evenementen en activiteiten weer opgestart. Zo zijn wij zelf aanwezig geweest op de vriendendag van Wings to Victory op Groede Podium. Het was gezellig om daar aanwezig te zijn en nieuwe contacten zijn daar ook weer gelegd. De herdenking in Axel, georganiseerd door oorlogsmuseum Gdynia, konden we helaas niet bijwonen maar daar hopen we volgend jaar weer bij aanwezig te zijn. Verderop in de nieuwsbrief kunt u de agenda vinden met de activiteiten die binnenkort nog zullen plaatsvinden. Gelukkig is het weer mogelijk om op zaterdagen ons museum open te hebben. Daarnaast hebben we op 7 juli een rit gemaakt met de Dodge, van Middelburg naar Fort Rammekens met de winnaars van de verhalenwedstrijd "Terug in de tijd". Deze wedstrijd was georganiseerd door boekhandel Den Hertog. In het fort kregen de kinderen een rondleiding die ook voor mij zeer interessant was.

Ook kan ik u melden dat op 17 september ons museum lid is geworden van de Vereniging Zeeuwse Musea. De VZM is een vereniging waarin verschillende Zeeuwse musea samenwerken om door uitwisseling tot betere collecties en professionaliteit te komen. De vereniging zorgt ervoor dat de musea worden vertegenwoordigd bij de provinciale en landelijke overheid. Op 22 oktober is de geboortedag van Donatien Hamon. Donatien was een Franse veteraan die op 16 mei 1940 zwaargewond geraakt is. Dankzij de goede verzorging van de Rode Kruis verpleegsters in het St. Joanna heeft hij kunnen overleven. Donatien is op 19 december 2018 op 103 jarige leeftijd overleden. In onze gedachten leeft hij voort.

Andries Looijen

Winnaars Den Hertog

Geschonken objecten:

Medio maart 2021 werd op aangeven van familie een uniek Duits pistool uit de Tweede Wereldoorlog aangetroffen bij een 93 jarige inwonster van Goes. Het pistool bleek afkomstig van haar in 1994 overleden echtgenoot. Na samenspraak tussen de afdelingen WME, Korpscheftaken en de Teamrecherche Goes werd duidelijk dat dit pistool een bijzondere historische waarde vertegenwoordigde en een plaats in een museum verdiende. Vanwege de, naar later bleek, Zeeuwse herkomst van het pistool werd een passend geregistreerd museum gezocht en gevonden in ons museum.

Via een dochter van de eigenaresse van het pistool werd het hierna weergegeven stukje unieke geschiedenis bij het pistool verkregen. Zij gaf aan het een leuk idee te vinden als het pistool van haar vader nog bewaard en tentoongesteld zou blijven.

In 1944 werd dit pistool, een FN Browning, aangetroffen in de nabijheid van het lichaam van een dode Duitse soldaat die in de sloot lag in de omgeving van het dorp Zaamslag in Zeeuws-Vlaanderen. De soldaat is op een kar geladen en zo het dorp binnengebracht. Cornelis Rouw, heeft het pistool gevonden bij deze militair en heeft het in bezit genomen. De vindsters waren de twee oudste zonen - Levinus Adriaan (1925-2017) en Cornelis (1926-1994) van het gezin van veldarbeider Aarnout Cornelis Rouw, die in Zaamslag woonden.

Gesneuveld en zoek geraakt

Op de militaire begraafplaats in Kapelle staat een grafsteen die niet zo snel de aandacht trekt. Geplaatst op een achterste rij, het heeft geen afwijkende vorm, het bevat geen rang en vertelt je niets over de eenheid. Alleen twee woorden. In kapitalen: MAFFAERT en daarna de voornaam: Gabriel.

65	Lenoir	Robert	Lenoir	E-1-9	A
66	Lequeue	Marcel André	Lequeue	C-2-3	A
67	Leroy	Edmond Léon Louis	Leroy	G-2-10	A
68	Leroyer	Paul René Louis	Leroyer	E-2-1	A
69	Levèque	Maurice Henri Alfred	Levèque	C-3-5	A
70	Loeillet	Jean Léon	Loeillet	F-3-5	A
71	Loichot	Yves Émile	Loichot	F-3-1	A
72	Lottin	Georges Augustin	Lottin	G-3-2	C
73	Mabire	Achille Georges Adrien	Mabire	B-1-7	A
74	Maffaert	Gabriel	Maffaert	D-3-10	

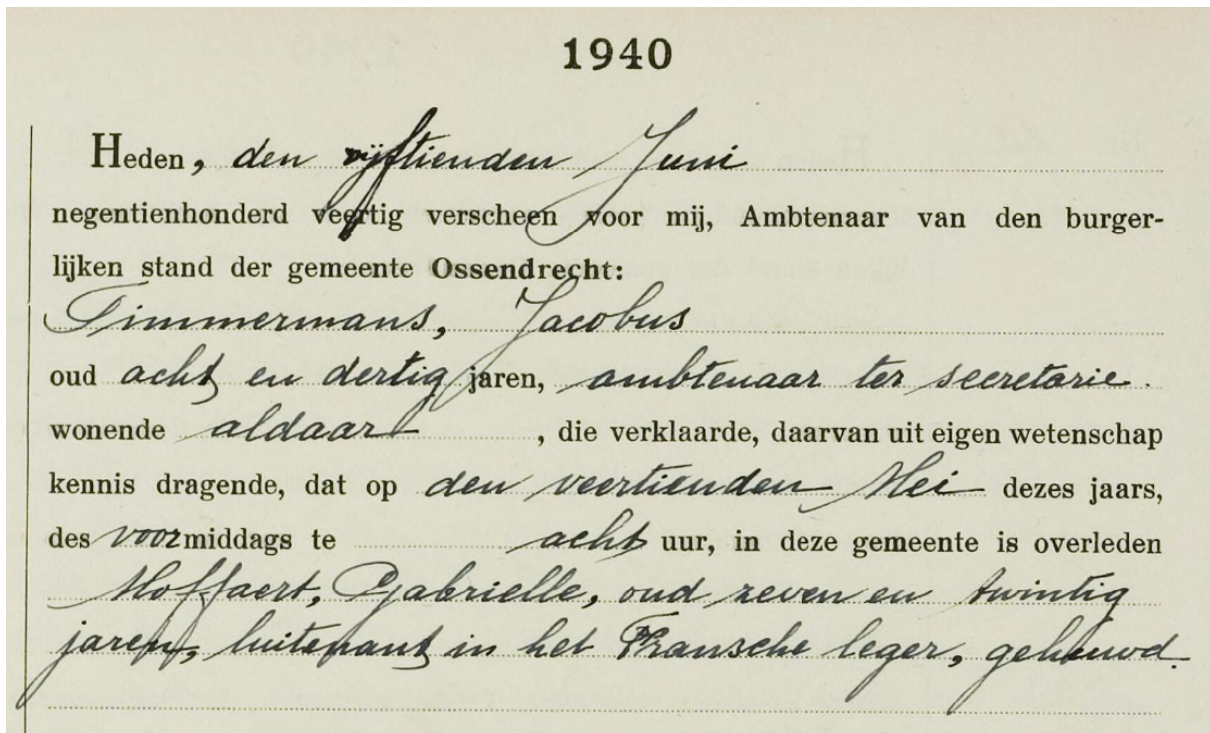
Waarom staat de rang er eigenlijk niet bij? Is het niet bekend bij welke eenheid deze man vocht? Hoe zou hij er eigenlijk uit hebben gezien? En bij welk gevecht is hij gestorven?

Het zijn vragen die passen bij een project waar we als museum mee zijn gestart. Wellicht heb je gehoord van onderzoeksprojecten zoals “Faces to graves” waarbij het doel is om bij elke grafsteen een foto van de desbetreffende soldaat te plaatsen. Van Le Souvenir Français Paris kwam de vraag naar ons toe of dit ook zou kunnen voor de Franse militaire begraafplaats. We zijn dus onze eigen “Visages aux tombes” gestart. Die zoektocht houdt in dat er 123 keer een foto moet worden gevonden. 123 keer een gezicht van een persoon die een naam heeft en een familie achterliet.

Vlakbij de Belgische grens ligt er een water met de naam Grootte Meer. Het dichtstbijzijnde dorp is Ossendrecht. Op 14 mei 1940 hebben de Duitse troepen Bergen op Zoom, Woensdrecht en Ossendrecht bereikt en breken er daar gevechten uit. Bij die gevechten komen bij het Grootte Meer twee Franse soldaten om. De korporaal Jean Henri Tavernier en de luitenant Gabriël Maffaert. Ze worden tijdelijk aan de Putseweg begraven waarna een maand later een ambtenaar besluit van het overlijden van beide soldaten een melding te maken bij de burgerlijke stand. Zo komen twee Fransen tussen alleen maar Nederlanders in dat boek te staan. Het blijkt dat Maffaert getrouwd was en 27 jaar oud is geworden. Op 20 juli 1949 wordt Tavernier in Frankrijk herbegraven en Maffaert komt dan in Kapelle te liggen. Waarom eigenlijk dat verschil?

Bij het zoeken naar Gabrielle Maffaert zoals de ambtenaar heeft genoteerd komen we deze man niet tegen in Franse archieven. Er is geen enkele verwijzing te vinden naar zijn naam. In heel Frankrijk lijkt de achternaam vandaag niet meer voor te komen. Konden de mensen die betrokken waren bij de herbegraving ook niet achterhalen wie hij was? Zou het Rode Kruis wel een bewijs van overlijden naar het Franse oorlogsministerie hebben gestuurd? Of zou

dat bewijs kwijt zijn geraakt? Dat zou dan de reden geweest kunnen zijn dat hij in Kapelle werd herbegraven. Als die gedachtegang juist is zou dat kunnen betekenen dat de weduwe van Gabriel Maffaert nooit heeft geweten dat haar man was omgekomen. Dat ze nooit een officieel bericht heeft gehad en dat ze ook niet heeft geweten waar haar man lag begraven. Zouden we 81 jaar later kunnen achterhalen of er nog familie is van deze man? En zouden we het gezicht kunnen zien van Gabriel Edmond Paul Maffaert die niet voor niets in Zeeland ligt begraven?

Digitale Anjercollecte Prins Bernhard Cultuurfonds.

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

Dit jaar hadden wij de mogelijkheid om deel te nemen aan de digitale collecte van het PBF. Omdat het i.v.m. COVID 19 niet wenselijk was om fysiek met een collectebus langs de deuren te gaan, was deze collecte via Facebook opgezet in de periode van 28 mei t/m 5 juni.

Ons doel voor deze collecte was om geld in te zamelen voor de uitbreiding van onze museumcollectie. Het streefbedrag hadden we gezet op 2000 euro. De aangekochte collectie komt uit de nalatenschap van Ron de Bruyne uit Vlissingen. Ron heeft er zo'n twintig jaar over gedaan om alle collectiestukken bij elkaar te

zoeken. Met name de Britse, Duitse en Canadese uniformen en uitrusting met betrekking tot de Slag om de Schelde maken deel uit van de verzameling en passen perfect bij ons museum verhaal.

Ron overleed op 21 November 2008 op 46-jarige leeftijd na jaren gevochten te hebben tegen zijn ziekte. De familie vond het nu tijd om een nieuwe bestemming te zoeken voor Ron zijn passie. Het streven was wel om alles bij elkaar te houden en toegankelijk te maken voor het publiek. We zijn trots dat we hier nu aan kunnen (mogen) voldoen en gaan de collectie met deze unieke stukken tonen in onze geplande nieuwbouw van Memorial 40-45 Kapelle. Het beoogde bedrag is ruimschoots binnengekomen. We willen iedereen die hieraan bijgedragen heeft nogmaals hartelijk danken.

Het kruis in Valkenisse.

In de duinen van Valkenisse staat een kruis om de plek te markeren waar 6 mannen werden geëxecuteerd op 11 en 19 september 1944. Drie van deze mannen waren Andre, Albert en Yvan uit Zelzate. Yvan was slechts 17 jaar en was daarmee de jongst geëxecuteerde Belg in zowel de Eerste als de Tweede Wereldoorlog. Zij werden veroordeeld voor het helpen van onderduikers. Tijdens hun arrestatie werd ook RAF-bemanningslid Beale gevonden, die de oorlog als krijgsgevangene overleefde.

Van de andere drie mannen werd Willem uit Middelburg veroordeeld voor het saboteren van de weg waarover de Duitsers zich terugtrokken. Andries werd veroordeeld voor het vervoeren van door het verzet gevangen genomen Duitsers. Als laatste werd Johan veroordeeld voor het wegnemen van wapens uit verlaten posities. Zijn metgezel Tonnie, die samen met hem gearresteerd werd, werd daarbij door een kogel geraakt, maar hij overleefde de oorlog wel. Dokter Nauta hield hem ziek tot na de bevrijding, want zieke mensen mochten niet geëxecuteerd worden.

Afgelopen 11 september was daarom een bijzondere dag voor onze vrijwilliger Colin. Op deze dag werd, na een jaar lang voorbereiding, het nieuwe kruis in de duinen geplaatst. Dit deed hij samen met zijn maten van Veteranen Zeeland en diverse familieleden van de geëxecuteerde mannen, onder begeleiding van diverse Belgische vaandels van NSB Zelzate

en het huis van het Frans-Belgisch verzet. Naast Colin hielp ook onze vrijwilliger Jochem mee; de actie werd op de gevoelige plaat vastgelegd door de ons welbekende fotografe Jacqueline Sinke. Over de foto later meer!

Het 180 kg zware kruis, gemaakt door het Scalda college, werd handmatig zo'n 49 meter omhoog getild. Eenmaal boven aangekomen werd het oude kruis verwijderd en vervangen door het nieuwe kruis. Hierbij hielpen ook diverse familieleden; alles onder het toezien van de burgemeester van Zelzate, Brent Meulman en de wethouder van Veere, Pieter Wisse. Na het plaatsen van het nieuwe kruis werd het oude kruis voorzichtig naar beneden afgevoerd. Dit kruis werd afgelopen 19 september geplaatst in Zelzate en zal daar voortaan in de herdenkingen een officiële functie gaan vervullen. Het was een zeer indrukwekkende dag, zeker ook door de aanwezigheid van een aantal kinderen en familieleden van de geëxecuteerde mannen. Een dag die alleen tot stand kon komen door de gezamenlijke inzet van velen, zoals de veteranen, een school, de werkplaats Zeeuws werk, diverse overheden en uiteraard onze vrijwilligers van Memorial 40-45 Kapelle.

Binnenkort verschijnt over dit project een documentaire, verzorgd door de Zeeuwse Documentaire Stichting; er verschijnt ook een boek, geschreven door Hans Sakkers. Voor nu is het nagenieten met de foto's van Jacqueline Sinke. De foto's zijn zo indrukwekkend dat één foto zelfs meedoet aan de fotowedstrijd van National Geographic. Wil jij ook dat de foto van 'onze' Jacqueline gaat winnen, stem dan via onderstaande link. Dit kan nog tot en met 29 oktober.

https://ngphotocontest-prod.azurewebsites.net/inzendingen/?id=53596&fbclid=IwAR1bEVV_fR4Z0I9c6qBw5JVUcx94jK_3Xa0Yc8MwxnUhKBHTQstwp1SmVhI

AGENDA

Zaterdag 23 oktober 2021:

De uitgestelde Franse Slag mars:

De uitgestelde Franse Slag Mars wordt gehouden op zaterdag 23 oktober 2021.

De start en finish zijn bij ons museum.

De Mars wordt jaarlijks gehouden ter nagedachtenis van de Franse militairen, die in 1940 heldhaftig weerstand boden tegen het oprukkende Duitse leger.

Daarbij zijn veel Fransen gesneuveld. Een deel van hen ligt begraven op het Franse Militaire ereveld. Deze keer staat de Mars ook in het teken van de herdenking van de bevrijding van Kapelle, op 28 oktober.

De Mars telt vier nieuwe routes van 5, 10, 20 en 30 km. Alle routes gaan over verharde en onverharde wegen en paden, (ook door boomgaarden) en komen over het Franse Militaire ereveld.

Inschrijven kan vooraf op de website www.franseslagkapelle.nl en op de dag van de Mars op het startbureau.

Donderdag 28 oktober 2021:

Lezing door dhr. Hans Sakkers over de Slag om de Schelde.

Aanvang : 19:45 uur.

Einde : 21:45 uur.

In de pauze is er koffie en gelegenheid voor bezoek museum.

Entree € 5,00 vrienden en sponsoren gratis toegang.

Aanmelden op : info@memorial4045Kapelle.nl

Meer weten over de Slag om de Schelde? Dan is deze lezing zeker de moeite waard. De aanwezigen horen over de gebeurtenissen bij de Slag om de Schelde, zoals wat er in 1944 in de buurt van Kapelle gebeurde. Eerst wordt de aandacht gevestigd op het globale verhaal. Dit gaat over de plannen en de uitvoering hiervan voor België, West-Brabant en Zeeland, met hierbij ook de reactie van de Duitsers. Daarna volgen er meer details over de situatie in de Bevelanden. Wees er snel bij want voor deze lezing is er plaats voor 40 personen.

Kijk voor meer informatie en reserveren voor de activiteiten op

www.memorial4045kapelle.nl

Zaterdag 6 november

De Landing: Theatervoorstelling De Landing Voorbij: In de Zak van Zuid-Beveland gaat de oorlog natuurlijk niet ongemerkt voorbij. Maar de zware oorlogshandelingen spelen zich toch niet af in de agrarische gemeenschap van de meidoorn en de weeltjes. De gevechten worden pas voelbaar als de geallieerde troepen vanuit Zeeuws Vlaanderen operatie Vitality uitvoeren, op weg naar de Sloedam. In 'De landing voorbij' vertellen vier personen hun ervaringen tijdens, maar vooral na de Bezetting. Ben jij ook enthousiast geworden? Kom dan **zaterdag 6 november om 15.00** naar de voorstelling in ons museum Memorial 40-45 Kapelle. Kosten bedragen € 5,00.

Reserveren kan via www.zeeuwsekomedie.nl

MEMORIAL
40-45 Kapelle

Goessestraatweg 6

4421 PJ Kapelle

info@memorial4045kapelle.nl